

Sabena is vergeten. En dat is het ergste van al...

Door Thierry Lemmens, voormalig boordcommandant van Sabena

De verjaring van het dossier van het faillissement van Sabena werd uitgesproken. Al onze hoop op vervolging is verloren. De plundering van onze nationale luchtvaartmaatschappij gaat gewoon verder.

De 23 december 2015 heeft het Hof van Cassatie, tegen het advies in van de procureur-generaal, de verjaring uitgesproken in het Sabena dossier. Een onrechtvaardige en onbegrijpelijke beslissing! Het gezegde "of je nu rijk of arm ben", het blijft actueel. Alle hoop is nu verloren om de waarheid aan het licht te brengen tijdens een burgerlijk procedure, waaronder de onze. Nochtans waren er voldoende aanwijzingen om ermee door te gaan. Weer een typisch voorbeeld dat in enkele hoorzittingen kon afgehandeld zijn, tenzij natuurlijk voor het politieke & economische establishment van weleer.

Even het geheugen opfrissen. In 1997 bestelde Sabena voor 50 miljard Belgische frank Airbussen voor de middellange afstand. In 1999, helaas weinig bekend bij het publiek, opnieuw een bestelling : ditmaal voor 18 miljard Belgische frank voor lange-afstandsvliegtuigen, terwijl het duidelijk was dat Sabena enkel de bestelling van 1997 kon betalen en bijlange niet over voldoende financiële middelen beschikte.

Minachting en onverschilligheid

Een "plundering met medeweten", dat was de overtuiging van de curator, die publiekelijk verklaarde dat "Swissair zijn Belgische dochteronderneming voor 740 miljoen euro had leeggezogen". De pilotenvereniging had dit, al lang voor het faillissement, en tot vervelens toe aan de kaak gesteld. Niemand had er oren naar : minachting en onverschilligheid alom. Het Sabena management, de (voornamelijk Belgische leden van de) raad van bestuur van Sabena en onze regering wilden geen duimbreed afwijken van de uitgetekende lijn. Op 5 oktober 2001 vroeg Sabena het concordaat aan voor drie maanden. Door valse verklaringen, een zogezegd herstructureringsplan en een mogelijks nieuwe partner, kende de Rechtbank van Koophandel echter slechts twee maanden toe. Wat een misrekening!

Dit leidde ons naar het begin van december 2001, de laatste top van het Belgische EU-voorzitterschap. De beslissing was snel gemaakt : het faillissement van Sabena, zo snel mogelijk! Code Naam : plan "Butterfly". Zeventien duizend (direct en indirect) banen werden er toen opgeofferd. Dank u wel, mijnheer Verhofstadt! Maar, politiek gezien, was dit nog niet alles. In de nacht van 6 op 7 november 2001 werden de 125 miljoen euro, die aan Sabena beloofd waren (met goedkeuring van de Europese Commissie), gebruikt om DAT te laten doorstarten. Dank u mijnheer Daems en Reynders! In 1995 al, tijdens de eerste overeenkomst met de Zwitsers ('Shareholders Master Agreement'), was alles duidelijk afgesproken. Het lange afstandsnetwerk van Sabena zou worden ontmanteld, met uitzondering van Afrika. Dank u, mijnheer Di Rupo!

Terug naar de strafrechtelijke vervolging. Allereerst wil ik hulde brengen aan de rechter en onderzoekers voor hun moedig werk. Je bijt niet in de hand die je voedt. Maar de klad zat vanaf het begin in. De houding van het parket was ronduit schandelijk. Zo werd o.a. de heer

Van Espen tegengewerkt om een rogatoire commissie naar Zwitserland te sturen, werd er een uiterst belangrijk verhoor (met Marc Petit, financieel directeur op dat moment bij Airbus) op het laatste moment afgelast, werden experts niet betaald en werd de inzet van bijkomende middelen en personeel systematisch geweigerd.

Het publiek heeft het recht te weten dat er amper één onderzoeker (voltijds equivalent) werd toegewezen aan zo'n groot dossier als dat van Sabena! Helaas voor ons, werd pas in 2004 de financiële constructie ontdekt, waardoor leden van het directiecomité zich deels in het zwart lieten uitbetalen, via een offshore bedrijf. De schaarse middelen om het verder uit te spitten bleken onvoldoende.

Wie interesseert zich er nog aan?

Betreffende de aankoop van lange afstandsvliegtuigen uit 1999, verzocht ik om bijkomende onderzoeksrapporten te verrichten. Toegestaan door de rechter, geweigerd door het parket. Er was nochtans een verschil van bijna één miljard BEF tussen de cijfers van Airbus en die van Sabena. Smeergeld. Boeken zijn er over te schrijven. Maar wie interesseert zich er nog aan? Sabena is vergeten. En dat is het ergste van al...

Laat ons vandaag het debat opentrekken. Wat met de onbekwaamheid in de politiek? Gaande van Charles Michel, tijdens de samenstelling van zijn regering ("Le MR est en supériorité numérique") tot Geert Bourgeois, tijdens de verdeling van de klimaat inspanningen ("We zijn dicht bij akkoord, maar zijn er nog niet. "). Door het ontbreken van een basiskennis rekenen, zijn misschien psychotechnische testen voor politici dringend nodig. Van onze jonge gediplomeerden wordt verwacht ze te kennen, zelfs voor een baan zonder enige verantwoordelijkheid zijn ze vereist.

Overigens heb ik onlangs nog gehoord van een briljant, jong kaderlid, gediplomeerd in België, carrière makend in een Europese multinational. Er werd hem opslag aangeboden, op voorwaarde dat hij zou komen werken op de hoofdzetel van het bedrijf in Brussel. Perfect zo dacht de jonge Belg, tot de details van het financiële aspect duidelijk werden. Het voorgestelde bruto-loon, was even veel als zijn huidig netto-loon in het buitenland. Of hoe een land er niet in slaagt zijn talenten in eigen huis te houden. Dossier "Sabena" ... Game Over. Wanneer voor België?